

# Tilburg leidt, VU rukt op en UvA zakt!

S.G. van der Lecq

*Adviseur ESB en gastonderzoeker EUR.  
De auteur dankt Clemens van Diek en de toptellers van  
CentER voor hun substantiële bijdragen aan dit artikel.  
vanderlecq@few.eur.nl*

De economen van de Vrije Universiteit Amsterdam (VU) en van de Universiteit van Tilburg (UvT) maken de dienst uit in de internationale publicatietop-40 van 2005 over de periode 1999-2003. De twee instellingen leveren alleen al 22 van de veertig best publicerende Nederlandse economen: UvT 12 (13 in 2004) en VU 10 (vorig jaar 7).

De VU-economen domineren aan kop met twee ruimtelijke economen en een milieuonderzoeker bij de eerste vijf, te weten Peter Nijkamp (op 1), Richard Tol (op 2) en Piet Rietveld (op 4). Tilburg scoort meer in de breedte met economen, econometristen en marketeers. De best scorende Tilburger is Erwin Bulte (op 7), een veelbelovende milieueconoom die in 2004 een VIDI-beurs van NWO in de wacht sleepte en dit jaar tot hoogleraar werd benoemd.

Tilburg staat cumulatief nog altijd fier aan kop, maar de vraag is hoe lang de 'Brabanders' hun jarenlange hegemonie nog kunnen vasthouden. Zal de wet van de remmende voorsprong hun volgend jaar al parten gaan spelen? Hoogleraar marketing Jan-Benedict Steenkamp vertrekt immers in 2006 naar de Kenan-Flagler Business School aan de University of North Carolina. En hoe lang blijven de speltheoreticus en wiskundige Stef Tijs (68) en de simulatie-expert Jack Kleijnen (65) nog in het vak – en aan Tilburg verbonden?

## 25 jaar economentoppen

Momenteel heeft ESB alle typen economentoppen in huis. In het najaar verschijnt de internationale publicatietop, in het vroege voorjaar de Polderparade en in het late voorjaar de internationale citatietop. De eerste top verscheen in 1980 in dit blad, geschreven door een mysterieuze auteur genaamd A.D.S. de Schuite (1980). Achter dit pseudoniem, zo bleek jaren later, schuilden de hoogleraren Arie Kapteyn (UvT, nu RAND) en Tom Wansbeek (RuG). Deze hitlijst was gebaseerd op wetenschappelijke publicaties in de beste internationale vakbladen van economen (over de periode 1975-1979). Wansbeek meldt desgevraagd in een e-mail: "Daarna waren wij niet meer welkom, en zijn we vanaf 1981 verdergegaan in *Intermediair*." ESB presenteerde vervolgens in 1981 een andere economentop, maar dan op basis van internationale citaties (de lijst van Jaap van Duijn (1981), over de periode 1976-1980). Met deze traditie is het blad doorgegaan tot 2002. De Polderparade van Ocfef en later SEOR meet citaties van economen in Nederlandstalige tijdschriften. *Intermediair* is

inmiddels gestopt met de Economentop op basis van publicaties en heeft de fakkel (weer) overgedragen aan ESB. De cirkel is weer rond. Met deze editie wordt dan ook het zilveren jubileum gevierd van de economentoppen!

Zijn er economen die zowel in de periode 1980-1981 en in 2005 in de lijstjes opduiken? Jawel. Jan Magnus, toen werkzaam in het buitenland, prijkte in de eerste top-40 op stek 5 en Peter Nijkamp (trouwe VU'er) op 16. Wijlen Henri Theil was toen overigens de winnaar. In de Van Duijn-lijst (met op kop wijlen Jan Tinbergen) stond Nijkamp op 2 en Magnus op 29.

## De telmethode

*Uitgegaan wordt van de bestanden van de Science Citation Index (SCI) en de Social Science Citation Index (SSCI) uit het databestand Web of Science van Thomson ISI.*

*Geteld worden 'articles, letters, notes en reviews' maar geen 'book reviews, editorials, abstracts' en congresverslagen. De score van een artikel wordt gewogen voor het aantal auteurs en de impactfactor van het tijdschrift.*

*De volgende formule wordt daarbij gebruikt:*

$$P_i = w (\text{auteur}) \times w (\text{impact})$$

$$P_i = \text{de score van artikel } i$$

$$W (\text{auteur}) = \text{het gewicht van de auteur volgt uit de breuk } 2/(1 + \text{aantal auteurs})$$

$$W (\text{impact}) = \text{het gewicht van de publicatie, de ISI-impactfactor 2003 van het tijdschrift}$$

*De zes grote economiefaculteiten (EUR, RuG, UM, UvA, UvT, VU) leveren elk twintig namen aan en de kleinere faculteiten (RU, UU en WUR) elk vijf. Dit levert een groslijst op, waaruit de top-40 resulteert.*

*Kandidaten moeten aan een Nederlandse universiteit zijn gepromoveerd, of elders maar dan voor de helft werkzaam zijn aan een Nederlandse universiteit. Sommige instellingen nomineren alleen voltijders, waardoor bijvoorbeeld hoogleraren met een deeltijdaanstelling buiten de boot vallen.*

Tabel 1. Internationale publicatietop-40 1999-2003

plaats 2005	plaats 2004	naam	affiliatie	geboorte-jaar	aantal publicaties	score
1	1	P. Nijkamp	NWO/VU	1946	70	26,78
2	18	R.S.J. Tol	Hamburg/VU	1969	17	26,52
3	-	Wedel	Michigan/RuG	1957	33	25,00
4	5	P. Rietveld	VU	1952	49	21,16
5	-	H.E. Nusse	RuG	1952	8	21,14
6	20	R.B.M. Huirne	WUR	1962	37	20,92
7	16	E.H. Bulte	UvT	1968	31	20,17
8	2	Ph.H. Franses	EUR	1963	49	19,90
9	13	A.A. Dijkhuizen	WUR	1953	36	18,96
10	10	F.G.M. Pieters	UvT	1955	20	18,38
11	22	C.H. Hommes	UvA	1960	6	17,61
12	3	P.P. Wakker	UM/UvA	1956	17	17,24
13	-	G.B. Dijksterhuis	WUR/RuG	1961	19	16,60
14	4	J.E.B.M. Steenkamp	UvT	1959	18	15,54
15	-	D. van Knippenberg	EUR	1966	15	15,52
16	21	J.M. Schumacher	UvT	1951	20	15,23
17	11	G.J. van den Berg	VU	1962	18	13,41
18	-	M. Papazoglou	UvT	1953	16	13,13
19	17	B.F. Heidergott	VU	1963	13	12,85
20	-	O. Janssen	RuG	1960	9	12,12
21	10	H. Bleichrodt	EUR	1965	14	12,00
22	-	J.C. van Ours	UvT	1954	21	11,94
23	-	J.C. Engwerda	UvT	1958	12	11,70
24	15	G.T. Post	EUR	1971	16	11,47
25	25	S.H. Tijs	UvT	1937	32	11,11
26	-	J.C.J.M. van den Bergh	VU	1965	24	10,85
27	-	J.P.J.M. Smits	RUN	1966	12	10,80
28	-	D.R. Wittink (overleden)	Yale/RuG	1945	11	10,32
29	-	Y.H. Tan	VU	1958	12	10,24
30	-	A.G.J.M. Oude Lansink	WUR	1967	20	10,00
31	-	E.T. Verhoef	VU	1966	17	9,79
32	-	J. Hagedoorn	UM	1950	13	9,72
33	-	M.J. James	UvT	1949	14	9,14
34	12	J.P.C. Kleijnen	UvT	1940	18	9,06
35	-	A.H.O. van Soest	UvT	1958	14	8,79
36	-	H.W. Volberda	EUR	1964	13	8,77
37	40	J.W. Gunning	VU	1949	14	8,56
38	-	J.G. de Gooijer	UvA	1949	12	8,52
39	24	J.R. Magnus	UvT	1948	13	8,39
40	-	A. Lucas	VU	1969	11	8,00

## Groot verloop

De publicatietop 2005 wordt gekenmerkt door een groot verloop. Er verdwenen twintig economen uit de lijst van 2004, waarvan drie uit de eerste tien. Logisch gevolg is dat de nieuwe lijst twintig nieuwe namen bevat, waarvan twee rentrees in de toptien. Deze oude bekenden zijn de marketeer Michel Wedel en de wiskundig econome Helena Nusse.

Winnaar is de ruimtelijke econoom Peter Nijkamp, die tevens directeur is van de NWO. Hij prijkt al jaren aan de top. Door de verschuivende periode waarover wordt geteld, vallen er ieder jaar de nodige publicaties af, maar Nijkamp weet er ook ieder jaar weer – samen met zijn vele pupillen – pakweg een dozijn toe te voegen. Met zeventig publicaties over de telperiode

is hij verreweg de productiefste econoom van dit land. De oogst deelt hij vaak met medeauteurs en ook de bladen wegen niet altijd even zwaar. Zijn gemiddelde opbrengst (0,383 bij een totaalscore van 26,78) is dan ook lager dan die van de andere toppers (op de andere teamschrijver Stef Tijs na).

Milieuconoom Richard Tol, de *runner up* in zowel deze top-40 als in de tipparade, is een uitstekende tweede, met een score van 26,52 voor ‘slechts’ 17 publicaties, die dus per stuk zwaar wegen. Voor volgend jaar kan deze jonge onderzoeker (1969) een bedreiging vormen voor Nijkamp.

Rotterdam heeft met Daan van Knippenberg (RSM) en Thierry Post (FEW) een paar sterke ijzers in het outputvuur. Toch moet de EUR dit jaar een flinke veer laten, het aankoopbeleid (besliskundige Han Bleichrodt en econometrist Peter Wakker) ten spijt. Beide ‘toppers’ kelderen in de lijst (respectievelijk van 10 naar 25 en van 3 naar 12). En de al jaren zichtbare Rotterdamse econometrist Philip Hans Franses zakt van 2 naar 8, zodat de EUR als geheel de stevige tweede plaats in 2004 verliest aan een oprukkende VU (van 4 naar 2).

De UvA krijgt een flinke klap te verduren doordat nog maar drie onderzoekers de Top 40 halen, terwijl er in de lijst van 2004 nog negen stonden. Jacob Goeree (besliskunde) viel weg uit de eerste tien, Bleichrodt vertrok naar de EUR en ook Arnoud Boot (financiering, rechtseconomie) viel af. De econometrist Cars Hommes (vorig jaar nieuw op 22) is nu de beste UvA-onderzoeker op 11 (met een superscore voor een topartikel in 2002).

## Landbouweconomen

Wageningen is relatief goed vertegenwoordigd, met drie van de vijf aangeleverde onderzoekers in de top-40 (Huirne, Dijksterhuis en Oude Lansink). Maastricht – met toch een prima reputatie in het OC&W-rapport ‘Kenniss in Kaart’ – blijft op het economische onderzoeksfront toch enigszins teleurstellend achter. John Hagedoorn moet op plaats 28 in deze hitlijst (naast Wakker met een gedeeltelijke UM-affiliatie) de Limburgse eer hoog houden. Groningen blijft redelijk stabiel en wist een oudgediende toch nog aan zich te binden. De marketeer Wedel (die in Michigan vertoefte) komt binnen op drie. Met Helena Nusse (nieuw op 5) levert het Noorden de enige dame in de outputelite. De Radbouduniversiteit Nijmegen verwerft met VIDI-onderzoeker Jeroen Smits – specialist in kwantitatief vergelijkend onderzoek – een klassering op.

## Afvallers

Vorig jaar stond Harry Barkema (UvT) nog op plaats 6, in 2005 is hij helemaal uit beeld. De Tilburgers verliezen ook Jean-Francois Hennart. Zoals vorig jaar al gememoreerd, missen we ook in deze top enkele ‘oude bekenden’, die in hitlijsten net voor en na de eeuwwisseling beeldbepalend waren, zoals de Tilburgers Lans Bovenberg (Netspar), Eric van Damme (TILEC) en Sylvester Eijffinger (REA), die blijkbaar hun publicatiedrift hebben verruild voor beleidsadviezen, opiniewerk en het managen van hun onderzoeksinstituut. Van andere instellingen ontbreken nu onder anderen Arnoud Boot (UvA), Jacob Goeree (UvA), Kees Koedijk (EUR, REA) en Coen Teulings (UvA, REA). Laatstgenoemde staat overigens nog net wel in de Tipparade. Rotterdam verliest onder meer Mike Wright (in 2004 op 9) en Rommert Dekker (was 14).

## Tipparade

Kijken we alleen naar de productie van de wetenschappelijke output in het laatste teljaar (2003), dan levert dat de Tipparade 2005 op. Deze belooft veel goeds voor volgende edities voor Daan van Knippenberg (EUR), Richard Tol (Hamburg/VU) en enkele UvT-ers (Pieters, Papazoglou, Romme, Engwerda).

De oudste econoom in de lijst, met 68 winters, is Stef Tijs (UvT), gevolgd door Jack Kleijnen (UvT) en de inmiddels overleden Dick Wittink. Winnaar Peter Nijkamp is vijfde in dit rijtje. De jongste met 34 lentes is Thierry Post (EUR).

## Instituentop

Opvallend is dat de totale productie van de Nederlandse economen de laatste jaren lijkt te zijn gekelderd. In 2003 haalden de gezamenlijke instellingen een score van 387,65. In 2004 daalde die tot 333,23 en dit jaar gaat er nog eens 81,91 af. Het verschil tussen EUR en UvT (de cumulatieve nummer 1 met een score van 52,18) en tussen EUR en VU (totale score 40,49) is relatief groter geworden. Maastricht en Utrecht zijn de enige die een – overigens bescheiden – winst weten te boeken. Over het geheel genomen is de gemiddelde individuele score met zo'n twee punten gedaald (81,91 gedeeld door 40). Dat komt vooral doordat de gemiddelde impactfactor van de tijdschriften tussen 2000 en 2003 in 'waarde' is gedaald.

De deeltijdaanstellingen van Peter Nijkamp (0,2 VU), Richard Tol (0,1 VU) en Michel Wedel (0,0 RuG) zijn te klein om hen in te zetten voor de Instituentop. In deze lijst wordt namelijk rekening gehouden met de omvang van de aanstelling (vte). Andere medewerkers leveren meer punten op voor de betreffende instelling.

## Slot

Vorig jaar konden we weinig verrassingen melden; deze keer des te meer. De dynamiek in de topenlijst is groot. De groep economen zelf is in beweging en de nieuwe generatie publicatietoppers dient zich nu onmiskenbaar aan. De telmethodes worden continu verbeterd. Voor suggesties en opmerkingen houden CentER en de redactie zich aanbevolen. ■

## Fieke van der Lecq

### Literatuur

Duijn J.J. van (1981) De Nieuwe Nederlandse Economen Top-30. *ESB*, 18 november, 1143-1146.

Schuite, A.D.S. de (1980) De Top-40 van Nederlandse economen: Theil met stop op één. *ESB*, 17 december, 1414-1415.

Tabel 2. Internationale publicatie-tipparade 2003

plaats 2005	naam	affiliatie	geboortejaar	aantal publicaties	score
1	D. van Knippenberg	EUR	1966	4	7,22
2	R.S.J. Tol	Hamburg/VU	1969	3	5,67
3	F.G.M. Pieters	UvT	1955	5	5,18
4	G.J. van den Berg	VU	1962	3	5,07
5	M. Papazoglou	UvT	1953	6	4,79
6	A.G.L. Romme	UvT	1960	3	4,57
7	R.B.M. Huirne	WUR	1962	7	4,56
8	J.C. Engwerda	UvT	1958	3	4,55
9	P. Nijkamp	VU	1946	13	4,34
10	J.H. Abbring	VU	1970	2	4,23
11	J.C. van Ours	UvT	1954	5	4,19
12	M. Wedel	Michigan/RuG	1957	8	4,13
13	G.T. Post	EUR	1971	3	4,10
14	J.E.B.M. Steenkamp	UvT	1959	3	4,09
15	G.B. Dijksterhuis	WUR/RuG	1961	4	4,07
16	Ph.H. Franses	EUR	1963	11	3,74
17	S.H. Tijs	UvT	1937	10	3,61
18	A.G.J.M. Oude Lansink	WUR	1967	7	3,61
19	J.G. de Gooijer	UvA	1949	4	3,46
20	J.P.J.M. Smits	RUN	1966	4	3,43
21	H. Bleichrodt	EUR	1965	4	3,33
22	H.E. Nusse	RuG	1952	3	3,30
23	E.H. Bulte	UvT	1968	5	2,80
24	G.S. van der Vegt	RuG	1968	2	2,77
25	A. Lucas	VU	1969	1	2,75
26	J.M. Schumacher	UvT	1951	4	2,64
27	P.P. Wakker	UM/UvA <sup>a</sup>	1956	2	2,62
28	J. Hagedoorn	UM	1950	3	2,58
29	E. Sterken	RuG	1945	2	2,50
30	P. Rietveld	VU	1952	6	2,50
31	H. Weigand	UvT	1959	6	2,50
32	D.R. Wittink (overleden)	Yale/RuG	1945	2	2,43
33	O. Janssen	RuG	1960	2	2,41
34	F.O.O. Wagener	UvA	1970	3	2,30
35	E.R. van Dam	UvT	1968	5	2,26
36	A.M. Sorge	RuG	1961	2	2,17
37	C.N. Teulings	UvA	1958	2	2,16
38	J.C.J.M. van den Bergh	VU	1965	5	2,14
39	P.M. Kort	UvT	1961	5	2,06
40	M.P. Pradhan	VU	1965	3	1,97

<sup>a</sup> Peter Wakker is per 1 juli 2005 tevens verbonden aan de EUR.

Tabel 3. Instituentop 2005

positie 2005 (2004)	instituut <sup>a</sup>	score 2005	score 2004	2004 - 2005	2003
1 (1)	Universiteit van Tilburg	52,18	64,29	-12,11	76,8
2 (4)	Vrije Universiteit	40,49	51,46	-10,97	55,78
3 (2)	Erasmus Universiteit Rotterdam	38,28	54,44	-16,16	58,16
4 (3)	Universiteit van Amsterdam	33,88	52,19	-18,31	54,97
5 (6)	Rijksuniversiteit Groningen	29,11	31,16	-2,05	42,35
6 (5)	Wageningen Universiteit en Researchcentrum	20,63	35,30	-14,67	40,39
7 (8)	Universiteit Maastricht	20,37	19,58	0,79	31,53
8 (7)	Radbouduniversiteit Nijmegen	10,34	19,72	-9,38	19,24
9 (10)	Universiteit Utrecht	6,04	5,09	0,95	8,43
totaal		251,32	333,23	-83,49	387,65

<sup>a</sup> gecorrigeerd voor aantallen vte's